

De Stemming van 31 mei 2015

Deze week is de PvdA 2 zetels weggezakt en daarmee met 9 zetels op een all-time low gekomen. Nog maar 6% van de kiezers geeft aan deze partij te stemmen. Dat is ook lager dan de laagste score ooit van het CDA (10 zetels in november 2011) of van de VVD (12 zetels in mei 2009). Het verder wegzakken van de PvdA lijkt samen te hangen met het gedoe rondom de PGB-betalingen en het naar de beurs brengen van ABN-Amro. Nog maar 20% van de kiezers van de PvdA uit 2012 geven nu aan nog steeds PvdA te stemmen.

Maar ook de VVD heeft een minder goede week en is naar 25 gedaald (-1). D66 en SP stijgen er 1, en dat is ook het geval met Groen Links. De 14 zetels die de partij nu scoort is het laatst gerealiseerd in februari 2010.

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	TK2012	24-5 2015	31-5 2015	Ver- schil	Versch. TK2012
VVD	41	26	25	-1	-16
PvdA	38	11	9	-2	-29
PVV	15	21	21		6
SP	15	22	23	1	8
CDA	13	22	22		9
D66	12	17	18	1	6
ChristenUnie	5	6	6		1
GroenLinks	4	13	14	1	10
SGP	3	3	3		
Partij voor de Dieren	2	4	4		2
50PLUS	2	4	4		2
VNL		1	1		1
Totaal	150	150	150		
VVD+PvdA	79	37	34	-3	-45
VVD+PvdA+D66+ChristenUnie+ SGP	99	63	61	-2	-38

Het is interessant om de relatie te zien tussen het huidig stemgedrag en waar men zichzelf plaatst op de rechts-links schaal. Kiezers die zichzelf links noemen of gematigd links die stemmen voor meer dan een derde SP en voor ongeveer een kwart GroenLinks. Nog maar 13% van die groep kiest PvdA.

Kiezers die zichzelf in het midden plaatsen stemmen voor ongeveer een derde D66 en voor iets minder dan een kwart CDA. Gematigd rechtse kiezers stemmen voor een derde op VVD en bijna een kwart CDA. Kiezers die zich rechts noemen stemmen voor meer dan 40% op de PVV en een kwart op de VVD.

Huidig stemgedrag in percentages naar plaatsing op links-rechts schaal

<i>verticaal gepercentageerd naar</i>	Allen	Plaatsing op links-rechts schaal				
		Links (16%)	Gem. Links (20%)	Midden (23%)	Gem. Rechts (21%)	Rechts (20%)
VVD	16%	4%	5%	12%	33%	26%
SP	15%	47%	32%	6%	0%	0%
CDA	14%	4%	7%	22%	23%	14%
PVV	14%	0%	0%	5%	16%	42%
D66	12%	0%	10%	34%	12%	2%
GrLnks	9%	30%	20%	2%	0%	0%
PvdA	6%	12%	14%	3%	2%	1%
Overig	14%	3%	12%	14%	15%	15%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

- zie volgende pagina

Opleidingsniveau is de achtergrondvariabele die het meeste verschil in stemvoorkeur laat zien. SP en PVV samen halen bijna de helft van de stemmen van de kiezers met een lage opleiding, terwijl dat maar 8% is van de kiezers met een hoge opleiding. 41% van de kiezers met een hoge opleiding stemmen op VVD of D66. Bij de kiezers met de lage opleiding is dat 18%.

Huidig stemgedrag in percentages naar opleidingsniveau

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Opleidingsniveau		
		Hoog	Midden	Laag
VVD	16%	23%	14%	16%
SP	15%	4%	16%	25%
CDA	14%	15%	16%	12%
PVV	14%	4%	15%	24%
D66	12%	18%	8%	2%
GrLnks	9%	11%	8%	5%
PvdA	6%	7%	7%	3%
Overig	14%	18%	16%	13%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Hoe zwaar de PvdA het heeft bij het deel van het electoraat dat traditioneel veel op de PvdA stemde, zien we bij de volgende tabel. Van de PvdA-kiezers uit 2012 met een hoge opleiding stemt nu nog 30% PvdA. Maar van de kiezers van de PvdA uit 2012 met een lage opleiding stemt nu nog maar 8% PvdA.

Percentage van kiezers uit 2012, dat nog steeds op deze partij stemt

<i>percentage trouwe kiezers</i>	Allen	Opleidingsniveau	
		Hoog	Laag
VVD	42%	52%	30%
SP	79%	73%	82%
CDA	80%	92%	72%
PVV	86%	79%	90%
D66	77%	78%	74%
GrLnks	75%	76%	75%
PvdA	20%	30%	8%